

Hukuk tarihimize yüzeysel bir bakış bile ülkemizin bugüne kadar ya hukuk krizi ya da kriz hukuku ile yönetildiğini göstermeye yetecektir. Liberal-muhafazakâr zihniyetin temsilcisi olduğunu ileri süren DP, AP bile iktidara geldikten sonra otoriter geleneğin sunduğu "iktidar imkânları"nı keşfetmiş ve her türlü muhalif düşünceyi, muhalifleri baskı altına almaya, basını susturmaya çalışmıştır. Liberal söylem iktidara gelinceye kadar kısmen bir araç olarak kullanılmış fakat iktidara yerleşirken kısa süre içinde otoriter söyleme ve uygulamaya dönülmüştür. Bir başka bakış açısıyla, liberal ekonominin siyasi liberalizmle evliliği geleneksel yapıların ve zihniyetin engelleriyle bir türlü gerçekleşmemiştir. 13 yıldır süren AKP iktidarı döneminde de bu döngü değişmemiştir.

Gezi Olayları ve 17-25 Aralık soruşturmalarından sonra gördüklerimiz, yaşadıklarımız; bir düşman yaratılarak yapılan pederşahi düzenlemeler; hukuk güvenliğini tamamen ortadan kaldırmaya yönelik özel bir eşgüdüm merkezinden yöneldiği aşikâr mevzuat değişiklikleri, idari düzenlemeler; üniversitelere, öğretim görevlilerine, öğrencilere, yargı ve diğer devlet organlarında görev yapanlara yönelik olarak başlatılan cadı avı; Çözüm Süreci'nin "artık Kürt sorunu yoktur" noktasına gelmesi; atanan üç-dört sulh ceza yargıcısıyla bir kenti tutuklamaya imkân veren düzenlemeler; iktidar temsilcilerinin, sözcülerinin koro halinde AKP'ye oy verenlerin dışında kalan kesime karşı mütecaviz dil geliştirmesi, buna uygun hareketleri yaygınlaştırması; valilerin kuruluş dönemindekiler gibi valipaşa, parti il başkanına dönüşmesi; İç Güvenlik Kanunu ile sıkıyönetim rejiminin olağan rejim haline gelmesi; adli soruşturmanın, adli polisin dolayısıyla savcıların kaymakam ve valilerin emrine verilmesi; birlikte yaşama kültürünün sürdürülmesi, gelişmesi ile hak ve özgürlükler üzerinde ciddi tehdit oluşturmaktadır. Özel olarak belirtmek gerekir ki, en büyük tehdit, ifade özgürlüğü alanındadır. Basın, internet, sosyal medya ve diğer kitle iletişim alanları iktidarın katmerli sansürü ve saldırısı altındadır. Adliye koridorları cumhurbaşkanının ve oğlunun adının müşteki olarak yankılandığı yüzlerce davayla dolmaktadır. Özellikle belirli kişilerle ilgili haber yapanlar, görüş açıklayanlar neredeyse otomatik olarak tutuklanmaktadır. Bir yandan Anayasa'ya bile aykırı kanuni düzenlemelerle "ifade

özgürlüğü" çeşitli biçimlerde sınırlanırken, diğer yandan yargıçlıktan ziyade politik aktör rolüne soyunan memurlar eliyle mevzuat bir işkence aracına dönüştürülmüştür. Adı rüşvet iddiasına karışan bakan çocukları, banka müdürleri yerine onları haber yapanlar yargılanmaktadır. En son 2015 yılı Mayıs ayı başında yargıçların verdikleri kararlardan dolayı tutuklanmaları hukuk sefaletinin taban yaptığı noktadır.

Bir partinin ve onu temsil eden ulemanın/ümeranın takdis ettiklerinin hukuka dönüştüğü, aforoz ettiklerinin hukuktan/yaşam alanından çıkartıldığı; iktidarın hukuki meşruiyet karşısında çok kötü sınav verdiği bir dönemi yaşıyoruz. Özellikle Kürtlerin eriştiği siyasi bilinç düzeyini de dahil edersek, yaratılmak istenen korku devletiyle toplumu bir arada tutan bağların nihai dayanma gücünün zorlandığını rahatlıkla hissedebiliriz. Bu tehlikeli gidişin varacağı tehlikeli nokta yorgun iskeleti birbirine bağlayan eklemlerin atmasıdır.

Bu değerlendirmeleri yaparken, Bauman'ın ifade ettiği gibi, kibirli muktedirlerin "temelsiz iddiacılık, gerçekliği olmayan beğeni, hakkı olmaksızın seçim" yöntemini kullanmalarının, içinde bulunduğumuz post-modern dünyanın vasıtalarından olduğuna da değinmek gerekiyor.

Hukuk-iktidar-güç ilişkisinin kısa süre içinde ve bu kadar çıplak biçimde ortaya çıkması, toplumun hukuki kazanımlarının ürkütücü bir rahatlıkla tek tek imha edilmesi bir anlamda hukukun yeniden değerlendirilmesi için bir fırsattır da. Demokratik hukuk anlayışı, hâkim bloka iktisadi gelişmenin sürdürülebilirliği imkânını sunarken yönetilenler için de sınırlı bile olsa, kendi varlığını geliştirme imkânı verir. İçinde bulunduğumuz ve ipuçlarını Gezi Olayları'nda, yolsuzluk soruşturmalarında, bakan dosyalarında gördüğümüz tahribat aşaması itibariyle hukuku yeniden düşünmek, onarmak yerine hukuku yönetilenler açısından yeniden inşa etmenin mekanizmalarını yaratmak gerektiğini söylemek belki de daha doğru olacaktır. Daha şimdiden bu konuyu önümüzdeki on yıllar boyunca tartışmaya devam edeceğimiz açıkça görülüyor. Bu nedenle yazarlarımızın kendi alanlarındaki envanteri, "demokratik hukuk devleti" perspektifinden değerlendirmesi niteliğinde; bulunduğumuz noktaya, geriye ve geleceğe bakış

konusunda tespitler yapılmasının bu tartışmalara yardımcı olacağını düşündük. Umarız Baudriallard'ın ifadesiyle, stadyumda seyircisiz oynanan bu politik mücadeleye seyirciler de kapıyı zorlayarak girmek suretiyle katılır. Yine umarız ki, uzmanlık sınırlarına çekilmiş entelektüel faaliyet bize yaşananı kavrayabilecek ve aşabilecek zihinsel imkânlar sunar.